

Stanovisko Republikovej únie zamestnávateľov

- Návrh zákona o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia
- materiál na rokovaní HSR SR dňa 04.04.2022

Stručný popis podstaty predkladaného materiálu a jeho relevancie z hľadiska RÚZ

Materiál bol predložený na rokovanie Ministerstvom životného prostredia SR ako iniciatívny návrh

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:

Návrh zákona má za cieľ vytvoriť účinný ekonomický a motivačný nástroj na dosiahnutie cieľov stanovených v oblasti ochrany ovzdušia podľa princípu „znečisťovateľ platí“, tak ako to deklaruje Environmentálna Stratégia do roku 2030. Navrhovaná právna úprava zvyšuje sadzby základných poplatkov tak, aby ich výška reflektovala viac negatívne vplyvy vypúšťania znečisťujúcich látok do ovzdušia a vo vyššej miere motivovala znečisťovateľov ovzdušia k ďalšiemu znižovaniu emisií. Navrhuje sa postupné zvyšovanie sadzby poplatkov s tým, že v priebehu piatich rokov pomocou nábehového kompenzačného koeficientu sa poplatok zdvojnásobí a do roku 2030 sa znova zdvojnásobí. Následne od roku 2031 sa navrhuje každoročné navyšovanie poplatkov prispôbené výške inflácie. Okrem aktualizácie výšky sadzieb za znečisťujúce látky a určenie nábehového kompenzačného koeficientu sa v návrhu zákona ďalej navrhuje zvýšenie hranice minimálnej sadzby pre vznik poplatkovej povinnosti, z doterajších 34 eur na 500 eur.

Postoj RÚZ k materiálu

Návrh zákona má za cieľ vytvoriť účinný ekonomický a motivačný nástroj na dosiahnutie cieľov stanovených v oblasti ochrany ovzdušia podľa princípu „znečisťovateľ platí“. **RÚZ materiál v medzirezortnom pripomienkovom konaní pripomienkovala.**

RÚZ berie materiál na vedomie s nižšie uvedenými pripomienkami.

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Zásadná pripomienka - doplnenie nových ustanovení

Navrhujeme zväziť doplnenie zákona o motivačné opatrenia pre prevádzkovateľov ZZO, ktorí investujú do technológií na zlepšenie kvality ovzdušia a ktorí spĺňajú prísnejšie kritéria na dodržanie legislatívou stanovených emisných požiadaviek.

Tieto kritéria by boli priamo naviazané na výšku poplatkov pre danú ZL. Ak prevádzkovateľ prevádzkuje ZZO tak, že koncentrácie ZL sú hlboko pod stanovenými EL, motivovať prevádzkovateľa napr. nasledovným kritériom: Ak je koncentrácia ZL do 25% z hodnoty EL, poplatok bude 25% sadzby za danú ZL; Ak je koncentrácia ZL od 25% do 50% z hodnoty EL, poplatok bude 50 % sadzby za danú ZL; Ak je koncentrácia ZL od 50% do 75% z hodnoty EL, poplatok bude 75 % sadzby za danú ZL; Ak je koncentrácia ZL nad 75% z hodnoty EL, poplatok bude 100% sadzby za danú ZL.

Kompenzačné koeficienty týmto nebudú dotknuté. Preukazovanie týchto kritérií navrhujeme kontrolovať oprávneným meraním aj nad rámec súčasnej frekvencie merania (napr. 1xrok). Pri kontinuálnom meraní sa použijú údaje z AMS.

2. Zásadná pripomienka - doplnenie nových ustanovení

Navrhujeme dopracovať zákon o systém spätného poskytovania prostriedkov z Environmentálneho fondu prevádzkovateľom ZZO, ktorí doň prispievajú formou poplatkov za znečisťovanie ovzdušia. Prevádzkovateľ by tak mohol čerpať z týchto prostriedkov určité stanovené percento z toho, čo prispel. Tieto prostriedky by boli účelovo

viazané na údržbu zariadení, resp. na opatrenia neinvestičného charakteru za účelom zníženia produkcie emisií zo zdroja, na ktorý by tieto prostriedky boli čerpané.

V prípade čerpania týchto prostriedkov by malo byť zohľadnené aj to, či ZZO sa nachádza v oblasti vyžadujúcej osobitnú ochranu ovzdušia – v oblasti riadenia kvality ovzdušia (aglomerácia alebo zóna) podľa § 6 a § 7 nového zákona o ochrane ovzdušia. Účelom uvedeného opatrenia je snaha o to, aby prostriedky ktoré sú vygenerované znečisťovateľmi ovzdušia boli používané výhradne spätne na účely zlepšovania kvality ovzdušia tam, kde boli vygenerované. Týmto opatrením bude aspoň čiastočne eliminovaná finančná záťaž prevádzkovateľov zdrojov znečisťovania ovzdušia tak, aby nemuseli platiť poplatky za znečisťovanie a zároveň generovať ďalšie prostriedky na zlepšovanie kvality ovzdušia.

Zdroj: RÚZ